

Uzasadnienie
do uchwały Nr XL.224.2014
Rady Gminy Grzegorzew z dnia 28 czerwca 2014

Pierwsza wzmianka o Grzegorzewie pojawia się w roku 1236 i wiąże się z przekazaniem miejscowości przez księcia Władysława Odonicza biskupstwu gnieźnieńskiemu. W wyniku najazdu krzyżackiego w 1331 roku Grzegorzew ulega zniszczeniu. Nie wiadomo kiedy nadano miejscowości prawa miejskie. W dokumentach z 1357 roku występuje już jako miasto, posiadające prawo do targów. Nadal pozostaje własnością biskupstwa gnieźnieńskiego. W 1550 roku, król Zygmunt August pozwala arcybiskupowi gnieźnieńskiemu – Mikołajowi Dzierzgowskiemu na przeniesienie miasta na prawo magdeburskie. Ponad sto lat później, w roku 1691 Grzegorzew zostaje przez arcybiskupa Michała Radziejowskiego zrównany w prawach z Łowiczem. Pod koniec XVI wieku w mieście funkcjonowały cztery karczmy oraz trzy warzelnie wódki. Wśród rzemieślników było trzech rzeźników i trzech innych o nieustalonej profesji. Po II rozbiorze Polski, miasto weszło pod pruskie panowanie. Zamieszkiwane było wówczas przez około 450 mieszkańców, a głównym zajęciem grzegorzewskich mieszczan była uprawa roli i hodowla. Zmianie uległy zajęcia rzemieślnicze, choć liczba rzemieślników ani się nie zmniejszyła ani się nie zwiększyła. Nadal było ich sześciu – czterech szewców, stelach i krawiec. Po kongresie wiedeńskim miasto znalazło się w granicach Królestwa Kongresowego. Prawa miejskie utraciło w 1870 roku.

Jakim herbem posługiwał się Grzegorzew od czasu swojej lokacji nie sposób dziś ustalić. Być może podobnie jak w przypadku Uniejowa czy Skierniewic był to uszczerbiony herb kapituły gnieźnieńskiej. Jedynym zachowanym źródłem sfragistycznym, jest opisana przez W. Wittyga i M. Adamczewskiego pieczęć pochodząca z XVI wieku, przedstawiająca mur miejski, nad linią którego umieszczone zostały dwie wieże blankowane, z oknami (w każdej po jednym).

Pieczęć ta stała się wzorem do wyobrażenia herbowego umieszczonego w publikacji *Miasta polskie w tysiącleciu, t II*. Herb wyobraża w srebrnym polu tarczy, czerwonej barwy mur ceglany z umieszczonymi ponad jego linią dwiema wieżami zakończonymi blankami, w których zaznaczono po jednym otworze okiennym.

Przystępując do opracowania symboli dla Gminy Grzegorzew wykorzystano istniejące (opisane) źródła sfragistyczne i przykłady wyobrażeń heraldycznych i postanowiono wykorzystać herb Grzegorzewa, jako symbol nie tylko samej miejscowości, ale i całej gminy. Tym bardziej, że wyobrażenie

to funkcjonuje od dłuższego czasu w sposób nieoficjalny w świadomości nie tylko mieszkańców gminy, ale i świadomości regionalnej.

Zatem herbem gminy jest w srebrnym (białym) polu tarczy mur czerwony ceglany z umieszczonymi ponad jego linią dwiema wieżami, również barwy czerwonej, zakończonymi blankami. W każdej z wież jeden otwór okienny – czarny. Za wyborem takiej konstrukcji przemawia kilka argumentów. Jednym z nich są wspomniane wcześniej względy historyczne i opisane tradycje sfragistyczne i heraldyczne. Drugim argumentem, jest pozostanie w pewnej konwencji występującej na terenie powiatu kolskiego, gdzie Grzegorzew leży. Powiat ten tworzy jedenaście gmin: gmina miejska Koło, gmina miejsko – wiejska: Kłodawa, Dąbie i Przedecz oraz gminy wiejskie: Grzegorzew, Babiak, Chodów, Olszówka, Osiek Mały, Kościelec, Koło. Spośród czterech miast, herby trzech (Koła, Kłodawy i Przedcza) łączą wspólny element, są nim dwie wieże. Grzegorzew nie jest już miastem, ale jako gmina, opracowanym herbem doskonale wpasuje się w istniejącą na terenie powiatu koncepcję.

Aby określić rolniczy charakter gminy sugerowano (władze gminy, radni) uszczerbienie herbu poprzez dodanie jakiegoś elementu symbolizującego rolnicze zajęcia mieszkańców gminy. Po długich konsultacjach udało się zrezygnować z tego pomysłu, a charakter ten został podkreślony wykorzystaniem barwy zielonej do projektu flagi. Wyobraża ona płat materiału właśnie barwy zielonej, w proporcjach 5:8. Flaga podzielona jest na pięć pól, od góry licząc zielone (1/10 szerokości), białe (1/10), zielone (6/10), białe (1/10), zielone (1/10). Pole środkowe zajmuje w jego centralnej części herb gminy.

Podobną konstrukcję posiada banner gminy Grzegorzew, umieszczony w pionie, podzielony jest również na pięć pól pionowych w podobnych proporcjach jak w przypadku flagi.

Sztandarem gminy jest płat materiału po stronie głównej barwy czerwonej z wyobrażonym godłem Rzeczypospolitej, po stronie odwrotnej barwy zielonej z umieszczonym centralnie herbem gminy i napisem w dolnej części płata GMINA GRZEGORZEW. Napis barwy żółtej (złotej).

Na podstawie wyobrażenia heraldycznego przygotowane zostały projekty pieczęci okrągłych o średnicy tłoka 36mm. Pieczęć pierwsza zawiera wyobrażenie godła gminy, a więc muru z dwoma wieżami blankowanymi. W legendzie pieczęci umieszczono napis: * GMINA * GRZEGORZEW. Pieczęć druga tym samym wyobrażeniem, odmienną legendą przeznaczona dla wójta gminy, zawiera napis: * WÓJT GMINY * GRZEGORZEW.

Dla wójta i przewodniczącego opracowano również projekty łańcuchów (wzór w załącznikach 7 i 8). Wójtowi przysługuje łańcuch barwy złotej, przewodniczącemu rady srebrnej. Ogniwa łańcucha nawiązują do elementów z herbu – ich konstrukcję stanowią fragmenty muru, złożone z czterech cegieł.

Ostatnim zaprojektowanym symbolem gminy jest odznaka „Zasłużony dla gminy Grzegorzew” (załącznik nr 4), w której jako motywy przewodnie wykorzystano barwy i herb gminy.